

عنوان مقاله:

راهنمای سرکوب؛ تحلیل حکایت مزدک در سیاست نامه برمبنای تاریخ گرایبی نو

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 31، شماره 94 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

علی تسلیمی - Gilan University

محمود رنجبر - Gilan University

معین کمالی راد - Gilan University, Guilan, Iran

خلاصه مقاله:

احضار و بازخوانی گذشته برآیند بروز بحران های اجتماعی و سیاسی زمان حال است. نویسندگان مسلمان برای مشروعیت بخشی و تصدیق حاکمان، به تطبیق طرح واره های دوران باستان با نمونه های معاصر اقدام کرده اند. در این انطباق، شاه موجود با شاه آرمانی و عملکرد او با عصر زرین ایران سنجیده شده است. تاریخ نگاری متمرکز و سازمان یافته ساسانیان حکایت مزدک را در جهت مشروعیت بخشی به قدرت و عملکرد ساسانیان طرح ریزی کرده و تصویری آرمانی از عصر انوشیروان و عدالت او بر ساخته است. خواجه نظام الملک، که وزارت را در عصری ملتهب برعهده داشت، افق و ایده آل حکومت را در عصر انوشیروان جست و جو می کرد. او در بخش متاخر سیاست نامه برای مقابله با جنبش اسماعیلیان به الگوی کشتار مزدکیان به دست حکومت ساسانی متوسل شد و با واسازی الگوهای تاریخی، نه تنها کشتار مزدکیان را تصدیق کرد، بلکه قلع و قمع مخالفان سلجوقیان را مشروع جلوه داد.

کلمات کلیدی:

History, Siyāsatnāmeḥ, Mazdak, Khājeh Nizām al-Mulk, New Historicism

تاریخ، سیاست نامه، مزدک، خواجه نظام الملک، تاریخ گرایبی نو.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1768618>

